

IV. Informace o plnění cíle stanoveného v Konvergenčním programu pro rok 2016

Ministerstvo financí vypracovává pravidelně k pokladnímu plnění státního rozpočtu za 1. a za 1. až 3. čtvrtletí informaci pro rozpočtový výbor²⁰ o tom, jakým způsobem je naplňován Konvergenční program ČR²¹.

Na základě aktuálních odhadů ČSÚ odeslaných v rámci notifikace vládního deficitu a dluhu do Eurostatu skončilo hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2015 deficitem ve výši 0,6 % HDP a v roce 2016 se očekává další snížení deficitu na 0,2 % HDP.

Aktualizovaný odhad hospodaření sektoru vládních institucí je v porovnání s hodnotou stanovenou v Konvergenčním programu 2016 o 0,4 p.b. nižší (původní odhad pro rok 2016 činil -0,6 % HDP). Do aktualizovaných očekávaných výsledků se promítá zlepšení výsledků hospodaření ústředních a místních vládních institucí, zatímco fondy sociálního zabezpečení předpokládají velmi mírné zhoršení.

K pozitivním trendům patří vývoj dluhu vládních institucí, který podle odhadů ČSÚ ke konci roku 2015 dosáhl hodnoty 40,3 % HDP a pro rok 2016 je očekáván jeho další meziroční pokles na 38,8 % HDP. V Konvergenčním programu byl dluh sektoru vládních institucí v obou letech odhadován ve shodné výši 41,1 % HDP. Oproti Konvergenčnímu programu tedy došlo jak k úrovněmu poklesu dluhové kvóty, tak navíc k jejímu meziročnímu snížení o 1,5 p.b. Česká republika tak v rámci EU patří do první desítky zemí s nejnižšími hodnotami zadlužení.

Tabulka č. 13: Vládní deficit podle subsektorů v letech 2015–2016 a porovnání s Konvergenčním programem (duben 2016)

		Notifikace k 1. 10. 2016		KP 2016	rozdíl 2016
		2015	2016	2016	v mld.Kč/ v p.b. HDP
		(1)	(2)	(3)	(2) - (3)
saldo sektoru vládních institucí	v mld. Kč	-28,6	-11,2	-27,5	16,3
	v % HDP	-0,6	-0,2	-0,6	0,4
ústřední vládní instituce	v mld. Kč	-56,8	-42,7	-49,0	6,3
	v % HDP	-1,2	-0,9	-1,1	0,1
místní vládní instituce	v mld. Kč	26,3	29,4	18,8	10,6
	v % HDP	0,6	0,6	0,4	0,2
fondy sociálního zabezpečení	v mld. Kč	1,9	2,2	2,7	-0,5
	v % HDP	0,0	0,0	0,1	0,0

Rok 2015 byl charakteristický vysokým růstem daňových příjmů včetně pojistného na sociální a zdravotní pojištění. V aktuálním vyjádření vzrostly o více než 100 mld. Kč. Tohoto výsledku bylo dosaženo i přes snížení sazby DPH na léky, knihy a nenahraditelnou dětskou výživu, znovuzavedení daňové slevy pro pracující důchodce, obnovení plné valorizace důchodů včetně kompenzace za období úsporných opatření, navýšení daňového zvýhodnění pro rodiny s více dětmi či vrácení daně z emisních povolenek.

Na výdajové straně v meziročním srovnání dominoval růst investic (téměř 33 %), který byl dosažen díky domácím i evropským projektům a výše investic tak byla nejvyšší od roku

²⁰ Vypracovávání této informace plyne z usnesení rozpočtového výboru PSP ČR č. 128 ze dne 28. dubna 2011, ve kterém byl ministr financí požádán o aktuální odečet vždy k termínu čtvrtletního pokladního plnění.

²¹ Konvergenční program ČR je zásadním strategickým dokumentem zpracovávaným Ministerstvem financí ČR. Od roku 2011 je publikován vždy koncem dubna. Dokument specifikuje základní souhrnné fiskální údaje a nejvýznamnější připravovaná opatření s rozpočtovým dopadem formou střednědobé fiskální strategie vlády.

1995. Tento vývoj příznivě ovlivnil růstové tendence české ekonomiky. Relativní **výše dluhu vládních institucí** po dvou letech poklesu dosáhla úrovně 40,3 % HDP a meziročně se snížila o 1,9 p.b.

U salda vládního sektoru v roce 2016 očekáváme mírné meziroční zlepšení na -0,2 % HDP, které je oproti předpokladům v Konvergenčním programu 2016 příznivější o 0,4 p. b. Změna salda je dána změnami na příjmové i výdajové straně. Ve srovnání s dubnovými předpoklady lze očekávat lepší daňové příjmy, zejména spotřební daně a daň z příjmu fyzických osob. K hlavním faktorům tohoto vývoje patří růstové tendence v ekonomice spolu s přijatými opatřeními v daňové oblasti zaměřenými na zvýšení výběru daní. Na výdajové straně pak jsou očekávány mírně nižší investiční výdaje a také výdaje na úroky. Naopak rychleji by měly růst náhrady zaměstnancům, díky časově rychlejší realizaci přijatých opatření v oblasti mzdové politiky.

V roce 2016 dojde ke snížení dluhu v absolutním i relativním vyjádření. Primárním důvodem tohoto vývoje je stabilní vývoj státního dluhu. **Výše dluhu** by měla v roce 2016 dosáhnout 38,8 % HDP, tedy o 2,3 p.b. méně, než se očekávalo v dubnu. To je dáno zejména lepším očekávaným vývojem státního rozpočtu. **Úroveň dluhu** by tak měla zůstat hluboko pod hodnotou 60 % HDP stanovenou Paktem o stabilitě a růstu.